

GAZDATISZTEK LAPJA

A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
MEZŐGAZDASÁGGAL ÉS ERDÉSZETTEL FOGLALKOZÓK NYUGDIJINTÉZETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Előfizetési ára: Egész évre 1 korona.	Szerkeszti: JESZÉNSZKY PÁL, AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET TITKÁRJA, A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK ÉS NYUGDIJINTÉZETÉNEK ELNÖKE.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-út, „Köztelek“.
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, valamint a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének és a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének tagjai ingyen kapják. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagdíja egész évre 10 frt. — A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagdíja egész évre 5 frt, gazdasági segédtisztoknak 2 frt 50 kr		

Kérelem.

Azon tisztelt tagjainkat, kik tagdíjaikkal még hátralékban vannak, felkérjük, hogy azokat legkésőbb október hó 31-ig befizetni sziveskedjenek, mert a kitűzött határidő leteltével a tagdíjakat *postai megbízás* útján fogjuk behajtani.
Az ügyvezetőség.

Tagdíjnyugtázás.

Az 1904. évre tagdíjaikat szept. 17-től okt. 15-ig beküldötték: 10 koronát: köttsei Antal Ferencz, Bittó Jenő, Burda Károly, Burkart Ignác, Bleier Bernát, Csitány Béla, Csurgay József, Czákó Gáspár, Darvas Aladár, Egy Ernő, Erdélyi István, Ebner József, Fodor Mihály, Fehérmegyei Gazdatiszti Kör, Friedrich István, Gayer Pál, Garai Alajos, Halbwirth Ferencz, Jókay Miklós, Kiss Tamás, Kaszás József, Löw Andor, Meszter Ferencz, Matisz Lajos, Nagy Ferencz (Bodókö-Váralja), Oppenheimer János, Pospisich Zsigmond, Pfeleger Hugó, Pál Viktor, Ritter Jenő, Schweitzer Pál, Siroky Ferencz, dr. Szabó Ferencz, Sziván Károly, Szabó Antal, Tiszovszky Lajos, Veczko Béla, Vaskó József, Wetzel Lajos, Zaicz Gusztáv, Zdravilek Ede.

5 koronát beküldötték: Batka Imre, Frank József, Huszár Imre, Knöbl Rezső, Lénhardt János, Müller József, Naszai István, Petracsek Béla, Tölgyessy Károly. Hátralékra 20 koronát beküldött: Székely Miksa. 1905-re 4 koronát beküldött: Györy József.

Egyesületi élet.

Egyesületünk folyó hó 12-ikén, délután 4 órakor tartotta első őszi választmányi ülését a „Köztelek“-en, melyet *Nick Ede* alelnök nyitott meg s amelyen utóbb *Bujanovics Sándor* elnök elnökölt. A választmányi ülésen megjelent *Máday Izidor* alelnök is, akit megrongált egészségi állapota hosszu ideig gátolt az egyesület ügyeiben való részvételben. A választmányi tagok *Máday* alelnököt meleg óvációban részesítették.

Jelen voltak az elnökség tagjain kívül: *Bojtyó Samu*, *Domoszlaj József*, *Fekete Sándor*, *Grassl Hugó*, *Gémessy Károly*, *Matlaskovszki Tádé*, *Landesz József*, *Szadovszky József dr.*, *Szántó Menyhért*, *Székács István*, *Takáts Emil* választmányi tagok, *Balogh Henrik* és *Jeszenszky Pál* ügyvezető, mint előadó.

Távolították kimentették *Fromm Antal* és *Grossler Vilmos* választmányi tagok.

Elnök az ülést megnyitván, ügyvezető előterjeszti az új tagokul jelentkezettek névsorát, akiket a választmány a tagok sorába fölvet.

Ezek a következők: *Aubermann Miklós* s. tiszt, *Bischitz Károly* urad. főújszt, *Huszy György* gt., *Hoffmann Sándor* gt., *Kertész Géza* gt., *Ritter Jenő* urad. gt., *Széphelyi Kálmán* gt., *Udvarnok Dezső* gt.

Kilépésüket bejelentették: *Banke Antal*,

Hirschauser Illés, *Pfeffer Manó*, *Wetzel Lajos*, *Zdravilek Ede*, kiknek tagsági kötelezettsége a folyó évben lejár s akiket ennél fogva a választmány — miután tagsági kötelezettségüknek eleget tettek — a tagok sorából törölni határozta. Kilépését bejelentette ezenkívül még öt tag, kiknek tagsági kötelezettsége azonban csak a jövő, részben a következő években fog lejárni, s akiket a választmány ennél fogva az alapszabályok idevonatkozó rendelkezése értelmében a tagok sorából nem enged ki.

Az egyesület taglétszáma szeptember hó 30-iki átlag szerint 77 alapító, 18 pártoló, 922 rendes, összesen: 1017 tag.

Szadovszky József dr. egyesületi ügyésznek a nagyobb hátralékosok ellen folyamatba tett eljárás eredményéről szóló jelentése a választmány tudomásul szolgál, hasonlóképpen azon ügyvezetői jelentés, hogy a tagdíjak befizetése a folyó évben a multhoz képest sokkal kedvezőbb.

Ügyvezető ezután bemutatja a számvizsgáló bizottság jelentését, amely szerint a bizottság e hó 12-ikén az összes számadási könyveket átvizsgálta s azokat a legnagyobb rendben találta.

Szeptember hó 30-ig az egyesület összes bevétele kitett 24,511.88 koronát
a kiadás..... 12,240.96

a pénztári maradvány tehát 12,270.92 korona.

Az egyesület vagyona szept. hó 30-iki zárlattal a következő: 4¹/₂% záloglevél 63,000 korona, 4% záloglevél 4000 korona, készpénz 12,270.92 korona, összesen 79,270 K. 92 fl. Örvendetes tudomásul szolgál.

Az egyesület által a folyó iskolai évre kirt öt, egyenként 200 koronás tanulmányi ösztöndíjat a választmány a következőknek ítélte oda:

1. *Szedlacsék János* honvéd hadapródiskolai tanuló, 2. *Filippy Ernő* gymnasium tanuló, 3. *Nemes Aladár* felső kereskedelmi tanuló és 4. *Csorba Margit* polg. leányiskolai tanuló.

Segélyt a következő, kedvezőtlen anyagi viszonyok között lévő tagoknak folyósított a választmány, még pedig: *Kákossy Lászlónak* 100 kor., özv. *Székely Pálnak* 100 kor. és *Toth Lajosnak* 300 koronát.

Kiadattak ezenfelül visszafizetési kötelezettséggel a néhai *Bálintffy Pál*-féle alapítvány 138 koronát kitevő kamatai is. Az egyesület által ez évben folyósított segélyek összege 3200 koronát tesz ki.

Ügyvezető jelentést tesz az állásközvetítés eredményéről, mely a folyó évben új alapokon szerveztetett. Az egyesület a napi- és szakkönyvkiadásokban hirdetett 95 állásra ajánlotta a nyár folyamán tagjait s 27 esetben a hirdetések egyesületünk ajánlottait alkalmazták. Ezenkívül az

egyesület a közvetlenül hozzá forduló jelentkezőknél is számosabbakat helyezett el tagjai közül.

A gazdatiszti szakvizsgára vonatkozó előterjesztéssel kapcsolatban ügyvezető azt a javaslatot teszi, hogy intézzen a választmány fölterjesztést a földmivelésügyi kormányhoz annak érdekében, hogy a szakvizsgát sikerrel letévő gazdatisztek részére engedélyezze a miniszter az 1900 ik évi 27-ik törvényzikk 27-ik §-ában felsorolt azon címek jogos viselését, amelyek kifejezetten csakis az okleveles gazdatisztek részére tartattak fenn. Indokolja ennek szükségét az a körülmény, hogy ha ezen címek viselése nem engedélyeztetnék, az esetben a szakvizsgát letévő gazdatisztek előmenetele meg lenne akasztva, mert el lenne zárva előlük az ut, hogy fokozatosan magasabb állásokba legyenek kinevezhetők, mert az ezidőszerint viselt címmel magasabb címeket törvény értelmében használni szabad nem volna. A dolog természetéből folyik, hogy a földmivelésügyi kormány, ha a szakvizsga letételét s ezzel együtt a letévőknek a kötött birtokokon való alkalmazhatóságát engedélyezte, kell, hogy részükre az okleveles gazdatisztek részére fenntartott címek viselését is engedélyezze, mert ez logikus folyamánya a miniszter eddigi intézkedésének. *Bujanovics Sándor*, *Székács István*, *Grassl Hugó*, *Gémessy Károly* és *Landesz József* felszólalása után a választmány ily értelemben határoz, sürgős feliratot intézve a földmivelésügyi kormányhoz.

Helyesítőleg vett tudomást a választmány arról, hogy az ügyvezetőség a gazdatiszti szakvizsga mikénti letévése ügyében kezére járt a tagoknak s hogy kieszközölte a „Patria“ nyomdánál a szükséges segédkönyveknek kedvezményes áron való beszerzését.

Internátus ügye. Ügyvezető emlékezteti az igazgató-választmányt, hogy a folyó év tavaszán fogja az egyesület fennállásának 25 éves jubileumát ünnepelni. Helyesli, hogy ebből az alkalomból egy oly intézményt létesítsen az egyesület, amely amíg ezen évfordulót valóban emlékeztetéssé tenni alkalmas, addig tagjainak oly előnyt biztosítani hivatott, amelyet a fővárostól távol lakó tagok más módon alig szerezhetnek meg. Egy internátus létesítését javasolja, amely az egyesület fennhatósága alatt álljon, s amelyben az egyesület földbirtokos és gazdatiszt tagjai középiskolai avagy egyetemi tanulmányaikat folytató fiaikat mérsékelt ellátás és felügyeleti díj ellenében elhelyezhessék.

Szükség van ily intézményre, mert a távol vidéken lakó gazdatisztek közül igen kevésnek van oly ismerőse a fővárosban, akiknek felügyelete alá helyezhesse iskolába járó gyermekét, aki ezer kísértésnek lévén itt kitéve, kellő felügyelet hiányában rossz utra tévedhet. Megnyugvást nyujtana ennél fogva ily intézmény

Nem okleveles gazdatisztek

gyakorlati vizsgájához ajánlott **összes segédkönyvek** megszerezhetők a „Patria“ részvénytársaság gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. VAVAVAVA

azoknak a családapáknak, akiknek egyjől szervezett ily internátus módot adna fiaikat megfelelő felügyelet alatt elhelyezhetni. A felügyeletet csak általában gyakorolná az egyesület; míg a növendékek feletti tényleges felügyeletet és ellenőrzést egy alkalmazandó tanférfiu gyakorolná.

Szóló nem kéli, hogy ezt az intézményt életre lehet hozni. Ez időszerint nincs még módjában a részletes tervezetet bemutatni — amelyen most dolgozik — s egyelőre csak elvileg kéri kimondani, hogy a választmány az internátus eszméjét helyesli és azt a maga részéről a szükséges anyagi eszközök rendelkezésre bocsátásával előmozdítani hajlandó.

Élénk megvitatás után, amelyben a választmány összes tagjai résztvettek, elnök kimondja határozatilag, hogy a választmány egyhangulag helyesli az internátus létesítésének eszméjét, a felhatalmazást annak szervezésére megadja, a tervezet elkészítésével az egyesület ügyvezetőjét bizza meg, egyúttal pedig elhatározza, hogy az internátus létesítésére 20.000 korona adományozását fogja a közgyűlésnek javasolni.

A folyó ügyek elintézése után a „Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete” igazgatósága tartotta meg *Bujanovics* Sándor elnöke alatt a rendes havi ülést, melyen *Jeszenszky* Pál ügyvezető-igazgató előterjeszti, hogy a belügyminiszter változatlanul jóváhagyta a módosított alapszabályokat, melyek most kerültek ki a nyomdából és legközelebb fognak megküldetni a tagoknak.

A módosításokat és újonnan életbeléptetett táblázatokat tartalmazó külön nyomtatott füzetek közel 2000 példányban küldettek szét a magyar gazdatiszteknek, erdőtiszteknek és uradalmaknak, mit a választmány helyeslőleg vett tudomásul. Azon bejelentést, hogy *Tallian* Béla földművelésügyi miniszter 8000 koronát adományozott a nyugdíjintézet alapvagyona javára, az igazgatóság hálás köszönettel vette tudomásul és feliratilag mond az adományért köszönetet a miniszternek.

Internátus a gazdák fiainak.

Egyesületünk igazgató-választmánya legutóbb megtartott ülésében elhatározta, hogy az egyesület 25 éves fennállásának jubileumát méltóképpen megünneplendő, egy internátust létesít a gazdatisztek és gazdák tanuló fiai befogadására.

Az egyesület valóban nem alkothat szebb művet 25 éves fennállásának emlékére. Az eszme nem új, de kivitele mindeddig legyőzhetlen nehézségekbe ütközött. Pedig már eddig is nagy szükség lett volna egy ilyen intézményre. A pusztákon lakó és egész éven át helyhez kötött földbirtokosok, haszonbérlet és gazdatiszteknek, mindenkor legnehezebb gondja volt a tanuló fiuk jó elhelyezése. A városban tanuló fiukat vagy jó helyen, tanároknál, nevelő intézetekben stb. helyezték el, ahol a gyerek a kívánatos felügyelet alatt állott, de az ilyen elhelyezés mindig rendkívül drága volt és a neveltetés ekkora mérvű terheit csak nagyon kevés szülő bírta viselni; vagy pedig olcsó helyen helyezte el fiait, de itt a gyerek természetesen hiányos táplálkozás és felügyeletben részesült és igen gyakran úgy testi, mint erkölcsi fejlődésében keservesen megsínylette a látszólagos olcsóságot.

Az egyesület felügyelete alatt létesítendő internátus földadata a gazda közép-

osztály közép- és felső iskolákat végző fiait befogadni, gondoskodni azok tisztességes elhelyezése, ellátása, erkölcsi és szellemi előrehaladásáról. Megóvni azokat a főváros erkölcsi romlottságától, de egyúttal lehetővé tenni, hogy a fiatalság, aránylag csekély ellátási költség mellett, a főváros jeles tanintézeteiben a kellő felügyelet alatt sajátíthassa el a jövőbeli hivatásához szükséges ismereteket.

Az internátus kitűzött célja természetesen csak úgy érhető el, ha megfelelő helyiségekben, a legszigorubb felügyelet gyakoroltatik egy a növendékek egészséges táplálkozására, valamint a tanulmányokbani előhaladására. Az internátus vezetésével tehát egy kiváló tanférfiut és erélyes gondnokot kell megbízni és ezek vezetése alatt a magasabb tanintézetekből kikerülő megfelelő számú instruktorokat és a legszükségesebb szolgaszemélyzetet alkalmazni. A megfelelő helyiség, táplálkozás és felügyelet biztosítása tehát tetemes költséget okoznak, és mivel a végcél mégis csak az, hogy mindezen feltételek lehetőleg jutányos áron teljesíthessenek, természetes, hogy a cél csak tetemes befektetés és pénz-áldozatokkal válik megvalósíthatóvá.

Az intézet eme költségeinek fődözésére egyesületünk vagyonából tekintélyes összeget szánt, mert hiszen ennél áldásosabb célra nem használhatja föl vagyonát. Ez összeg azonban csak az első ideiglenes befektetéseket fődözheti. A növendékek részéről befizetendő évi díjból, mely évente a különböző életkor és egyéb körülmények szerint 5—600 koronára tervezetik, volnának a folyó kiadások fődözendők.

Az internátus célja azonban nemcsak a tehetősebb középgazdaosztály fiainak befogadása, de egyúttal a szegényebb sorsuk tehetséges gyermekeinek támogatása, a tanítatás terheinek megkönnyítése. Evégből az intézet fejlődésének viszonyaihoz mérten számos féldíjas és ingyenes hely létesítése tervezetik és e célját egyesületünk csak az illetékes állami és társadalmi tényezők hathatós támogatásával valósíthatja meg.

Az illetékes tényezőkhez fordulunk tehát, hogy segíezzék erélyes erkölcsi és anyagi támogatásukkal egyesületünk nemes irányu törekvéseinek és végrehajtását. Az államhoz, a főpapok, nagybirtokosok és bérletkötők, hogy tegyenek alapítványokat saját gazdatisztheik fiainak neveltetésére és hogy azon összegeket, amelyeket évente amugy is gazdatisztheik gyermekeinek neveltetésére áldoznak, helyezték el tervezett intézetünkben, ahol az érdekelt szülők annak legjobb hasznát vehetik. A gazdasági egyesületek és más, a mezőgazdaság céljait szolgáló közintézetekhez, amelyeknek ugyis erkölcsi kötelességük a szegényebb gazdatiszti osztály támogatása és amely erkölcsi kötelességüknek intézetünk támogatásával tehetnek leginkább eleget. Végül

pedig mindazon közintézetekhez, amelyek az általuk képviselt nagy hatalom és vagyon birtokában áldozatokat hoznak a közművelődés fejlesztésére és bizonyára nemes és hasznos dolgot végeznek, ha áldozatkészségüket a mi törekvéseink támogatására is kiterjesztik.

Az internátus létesítésének módozatait, a berendezés mikéntjét és a fenntartás költségvetését más hasonló intézetek tapasztalataik alapján most tanulmányozzuk és reméljük, hogy rövid időn jól átgondolt, kész tervvel léphetünk a nyilvánosság elé. Akkor aztán meg fogjuk keresni az illetékes köröket a segélyezés iránti kérelmünkkel és mi bizvást hisszük és reméljük, hogy az állam és a társadalom nem fognak elzárkózni kérelmünk teljesítésétől és teljes anyagi és erkölcsi befolyásukkal támogatni fogják a gazdatiszti osztály helyzetének javítására irányuló törekvéseinket.

* * *

És most a gazdatisztekhez fordulunk az internátus és később az internátusok eszméjének támogatása és felkarolása iránti kérelmünkkel. Mert a tervezett intézmény elsősorban a gazdatisztek érdekében tervezetik, aminthogy egyesületünk elsősorban itt is a gazdatisztek érdekeit tartja szem előtt.

A gazdatiszt, mint pusztán lakó intelligens embernek, egyik legnehezebb gondja a gyermekneveltetés. Értve ezalatt különösen a fiugyereket, mert hiszen a leány, helybeli mester, vagy egy közös guvernánt védő szárnyai alatt ott is csak fölnevelődik. Gyerek azonban a gazdatiszti családoknál rendszerint van, de sok és nőtlen gazdatiszt alig akad, mert az asszony, a család, hozzátartozók a gazdatiszti állapothoz. Jó asszony nélkül, aki háztartását gondozza, keresetét megtakarítja, a gazdatiszt élete jóformán hajóifát sem ér. És kezdetben, míg gyerek nincs, vagy ha van is, amíg azt vagy azokat iskoláztatni nem kell, nincs is semmi baj. A tisztességesen javadalmazott gazdatiszt ilyenkor szépen gyarapodik és ha szerez némi vagyont, azt rendszeren fiatal házasságának első évtizedében szerzi. Hanem ha aztán a gyereket iskoláztatni, városra adni kell, beföllegzett a vagyonszerzésnek, mire pedig a fia felnött, iskolákba kerül és önkéntességi évét leszolgálja, rendszerint eluszik a meglévő csekély vagyon is, amelyre a végcsapást aztán a lányok férjhezadása méri. Az öregek ekkor rendszerint vagyonnélküliek maradnak és egyedüli vigasztalásuk, hogy lányukat elfészkeltek (mert a gazdatiszt leánya kapós), fiukból embert csináltak. Ha penziója van a gazdatisztnak, akkor ez állapot is hagyján; de ha nincs, vénységére az öreg asszonyostól együtt a fia-lánya kegyelemkenyerére szorul, ez pedig keserves kenyér, amelyet a vöm és menyem ugyanezeken fölpanaszolnak. Megengedjük, hogy ez nem mindig van így, de az állapotok általános jellegzéseül nagyon is beválik.

De még jó, ha a gyereke neveltetés e szokott mederben folyik le, ha a neveltetési költség legalább a gyerekek boldogulásában megtérül. De hát ha a gyerek nem tanul, ha rossz helyre kerül, ha tanulás helyett elkanászcodik, vagy ami még rosszabb, vásott ezimborák körében megromlik? Pedig ez is elég gyakori és olyan eset, amelynek minden gazdatiszt ki van téve.

Természetes dolog, hogy amidőn a gazdatiszt városi iskolába adja fiát, azt a legjobb helyen kívánja elhelyezni, de persze olcsón, mert otthon is sok a gyerek, a költség, tehát

csak szüke
rokkonok va
helyezteteli e
ápolják és
vigyáznak r
nékre kényt
pénzért füt
keveset adu
maguk is a
nak tehát
egészségtele
vezete elp
egyikről a
ban a főszé
és egyáltalá
amilyen a
lesztéséhez
kisebb baj,
gyerekei so
a felügyele
következmé
ellenben a
mindenféle
erkölcsi ro

Általá
gyerekek
legtöbb g
következmé
lódik fel g
elégge ka
gazdatiszt
kinlódással
és akkor a
daczara ne
tanulni, be
az az ön
proletárság
már az 5-
Az ilyen v
szen jó ga
ságnban az
tódulása m
tisztí kar

A ga
valóságos
alatt tart
helyezhetn
internátus
vidéki góe
dolog, ha
gazdatiszt
5000 diák

Ez
diák beira
olcsó és m
részesiten
kozását, f
jó szülő l

A s
gára, de
zók segít
gazdatiszt
gyon sok
Első sorb
bizhatlan
felügyelet
sodszorban
hogy gye
alapítvány
ládu gazd

Egy
ban termé
és felügy
jes ellátá
évenként
elvallalja
tásra és
ugy hissz
hogy ott
jóakarati
— elrom
erélyes
emberré

A s
örizheti
megnyug

csak szűken telik. Jó szerencse, ha közeli rokkonok vagy a városon lakó nagyszüléknél helyeztetni el a kis diákot, mert ott szeretettel ápolják és ha el is kényeztetik, de legalább vigyáznak rá. A legtöbb esetben mégis idegekre kénytelen bízni fiát, akik az olcsó koszt-pénzért füt-fát ígérnek, de voltaképpen csak keveset adnak és adhatnak, mert hiszen jórészt maguk is a kosztosok után élnek. Összeszűfolnak tehát két-három kis diákot, többnyire egészségtelen zugokba, ahol a gyermek szervezete elpetyhüdik és mindenféle betegség egyikről a másikra könnyen ráragad. A kosztban a főszerepet a tészta és a krumpli játsza és egyáltalában nem lehet oly tápláló, mint amilyen a gyermek szervezetének erőteljes fejlesztéséhez megkívántatnék. De ez még a kisebb baj, mert hiszen a gazdatisztek erőteljes gyerekei sok mindent kibírnak. A legfőbb baj a felügyelet teljes hiánya, aminek gyakori következménye, hogy a gyerek nem tanul, ellenben a rossz pajtásoktól teleszivja magát mindenféle huncutsággal és sok esetben erkölcsi romlottsággal.

Általában az ilyen kosztos házak a gyerekek megrontói és sajnos dolog, hogy a legtöbb gazdatiszt ilyenekre szorul. Ennek következménye, hogy drágán és rosszul nevelődik fel gyereke, az nem tanul és mert nem eléggé kárhozható elfogultságból minden gazdatiszt urat akar nevelni a fiából, hát nagy kinlódással és áldozatok árán leérettségiztetni és akkor a vásott rossz kölyköt, aki érettségije daczára nem is tud, de nem is akar tovább tanulni, bedugja valami alantas hivatalba, hol az az örökké elégedetlen és sanyargó uri proletárságot szaporítja, de legtöbb esetben már az 5-ik 6-ik osztályból gazdatisztnak adja. Az ilyen vásott gyerekekből idővel aztán egészen jó gazdák válhatnak, de nagy általánosságban az ily elemeknek a gazdatiszti pályára tudulása mégis csak nagyban csökkenti a gazdatiszti kar szellemi színvonalát és tekintélyét.

A gazdatiszt e nehéz helyzetében tehát valóságos áldás volna, ha egy erélyes felügyelet alatt tartott és mégis olcsó internátusban helyezhetné el gyerekeit. Pedig az olyan internátusok alakítása, Budapesten és a nagyobb vidéki góczpontokon nem is annyira lehetetlen dolog, ha számításba vesszük, hogy 10,000 gazdatiszti család részéről évente legalább 5000 diák elhelyezéséről van szó.

Ez internátusok földadata volna, a kis diák beiratkozásáról idejében gondoskodni, azt olcsó és mégis tápláló ellátásban, tiszta lakásban részesíteni, ellenőrizni a gyerek játékát, szórakozását, fegyelméhez szoktatni, szóval az igazán jó szülő helyét pótolni a gyerek fölnevelésében.

A szervezést egyesületünk vállalja magára, de az állam és a többi társadalmi tényezők segélyezésén kívül nagy súlyt helyez a gazdatiszti kar támogatására. Mert tenni nagyon sokat tehetnek az ügy megvalósítására. Első sorban azáltal, hogy tanuló fiaikat a megbízhatlan kosztosházak helyett a lelkiismeretes felügyeletet garantáló internátusba küldik. Másodsorban azáltal, ha uraságukat megkérlik, hogy gyermekeik nevelésére az intézetben alapítványokat tegyen, avagy hogy a nagy családú gazdatisztek fiait ott taníttassa.

Egy a fővárosban létesítendő internátusban természetesen a tanulók tisztességes ellátása és felügyelete nem lehet tulságos olcsó; a teljes ellátás bizonyára bele kerül 5-600 K.-ba évenként és ennyiért a magános koszt adók is elvállalják a gyereket. Csak hogy milyen ellátásra és milyen erkölcsi felügyelet alatt? Ezt úgy hisszük, fölösleges tovább feszegetnünk. Igaz, hogy ott is emberré válhat, akiben megvan a jóakarát. De hát sok — különben jóra való gyerek — elromlik, elzülük a rossz környezetben, aki erélyes felügyelet alatt valószínűleg rendes emberré válik vala.

A szülő tehát, aki személyesen nem ellenőrizheti gyermeke erkölcsi fejlődését, teljes megnyugvással adhatja fiát az internátusba,

mely nem faraghat ugyan a korlátolt elméből zsenit, a hanyag diákba sem önthet vasszorgalmat, de legalább gondoskodik a fiu tisztességes ellátásáról és erkölcsi fegyelm alatt tartja azt. Tehát megadja az emberileg lehető legjobbat a fiu erkölcsös nevelésére és tanulmányokban haladására. Aki gyerek itt sem boldogul, az nem tanulásra való, megbukhatik, de legalább nem zülük el.

Pesten az élet drágább és így az internátusbeli ellátás sem lehet valami olcsó. Am éppena a fővárosban van a fiunak legkiválóbb alkalmi képességének fejlesztésére, tehát az aránylagos drágaság a fiu előrehaladásában megtérül. Azonkívül az első internátus, mint kísérleti intézmény, csak a fővárosban létesíthető, mert egyesületünk csak itt gyakorolhatja a kívánatos és szükséges ellenőrzést. Ha ez intézmény megerősödött, ha annak hasznos és szükséges volta köztudattá vált, akkor majd a vidéki góczpontokon is lehet felállítani hasonló intézeteket, ahol a gyermek olcsóbb áron, hasonló neveletésben részesülhet.

Kezdeményezésünk sikere jórészt az érdekelt gazdatisztek lelkes hozzájárulása és támogatásától függ. Adja Isten, hogy törekvéseink helyes és hasznos voltát a gazdatisztek mielőbb belássák és így közös erővel működhesünk a gazdatiszti gyermeknevelés nehéz kérdésének kielégítő megoldására.

Képesítés és önképzés.

A gazdatiszti pálya egyike azoknak, amelyek a legszeleesebb ismeretkört föltételezik és megkívánják. A gazdatiszt nem szorosabb értelemben vett hivatalnok, mert hiszen működését, rendszeres hivatali előirással szabályozni nem lehet. Tehát nem annyira hivatalnok, mint inkább *üzletember*, még pedig olyan üzletember, akinek többé-kevésbé mindenhez értenie kell. Értenie kell a földmiveléshez, az állattenyésztéshez, a kereskedelemhez, a számvitelhez. Hogy hivatását teljesen betölthesse, egy kissé mérnöknek, kertésznek, erdésznek, jogtudósnak és Isten tudja mi mindenfelének kell lennie, mert egyébként az életben aligha boldogulhat. Miután pedig mindezen ösmeretek külön-külön is elegendők egy teljes emberi élet leköltésére, természetesen, hogy mindezekben a gazdatiszt egyaránt tökéletes nem lehet. Amiből aztán az a következtetés, hogy a gazdatiszt sokat tudhat, de eleget sohasem. Tanulnia kell folyvást, ha lépést akar tartani a gazdasági ösmeretek fejlődésével, ha sikeresen megkívánja állani helyet az élet, a termelés ama nehéz versenyében, amelyet a külföld és elsősorban a tengerentúli államok rohamos gazdasági fejlődése zudít reánk.

Tanulni és folyvást tanulni a sirba roskadásig, ez a gazdatiszt élethivatása. Hábá, ez az életküzdelem, az önfenntartási harc, amelyen édes mindnyájunknak keresztül kell esni, mert csak a folytonos tanulás révén biztosíthatjuk jövőbeli boldogulásunkat. Az iskola, a gazdasági tanfolyam csak előkészít e küzdelem sikeres megvívására, megkönnyíti a gyakorlati ismeretek szerzését, de semmiesetre sem ment föl a további és folytonos önképzés kötelezettsége alól.

Természetes dolog, hogy amidőn az élet a gazdatiszti ismeretek ily tágkörű fejlesztését teszi szükségessé, akkor attól, aki a gazdatiszti czimet használja, maga a gazdatiszti kar is megkívánja, hogy bírjon ez ismeretek minimális mértékével. Ez ismereteket a gyakorlatban magánszorgalom útján bárki megszerezheti, ez az *önképzés*, amelynek kötelezőszerű gyakorlását minden intelligens gazdatisztól jogosan elvárhatjuk. Am ez ismeretek bírását, a gazdatisztségre való rátermettséget bizonyítani is kell, ha a gazdatiszti kar, mint intelligens társadalmi osztály részére fenntartott jogokat is élvezni akarja.

És ez a *képesítés*, bizonyítása annak, hogy az önképzés útján érdemek szerzettettek az intelligens gazdatiszti czim viselésére.

A gazdatiszti czim használatát nálunk semmiféle törvényes intézkedés nem korlátozza. Gazdatiszt lehet, vagy legalább is e czimet viselheti mindazon gazdasági alkalmazott, akinek e czimet szolgálatadója jónak látja megadni. Ugyancsak tökéletlen állapot, de mert így van, mert a gazdatiszti czim viselését szabályozó törvényjavaslatot annak idején keresztülvinni nem lehetett, bele kell nyugodnunk.

De persze nem véglegesen. Az összes intelligens gazdatiszti kar földadata, sőt mondhatnánk erkölcsi kötelessége a gazdatiszti czim viselésének törvényes szabályozására törekedni. Ma be kell érünk az okleveles és nem-okleveles jelző használatát utján tett megkülönböztetéssel és az oklevelesek fentartott jogok használatával. Amennyiben pedig e törvény visszaható erővel is bír, óhajjuk, kívánjuk és keresztülvittük, hogy a nem-okleveles gazdatisztek tudásukat, a gazdatiszti állásra rátermettségüket egy arra szervezett képesítő vizsgán igazolják.

A jelenlegi törvény az okleveles gazdatiszteknek bizonyos anyagi és erkölcsi előjogokat biztosít. Mi — okleveles gazdatisztek — szívesen megosztjuk ez előjogainkat a nem-oklevelesekkel. Sőt óhajjuk, hogy azokat minden jóra való gazdatiszttel megoszthassuk. Am tudni kívánjuk, hogy kivel fogjuk megosztani? Tessék az arravalóságot bebizonyítani.

E képesítő vizsga alapföltétele az alapos önképzés. Aki jóra való gazdatiszt, attól elvárhatjuk az önképzés ekkora mérvét. Hiszen minden jóra való gazdatisztnak tanulnia, magát képeznie kellett, hogy helyét megállhassa, hivatalát méltóképpen betölthesse. Ha pedig tanult, akkor tud is és bátran beszámolhat ismereteivel. Mi csak azt akarjuk tudni, hogy közénk való, avagy sem? Ha igen, ugy szeretettel fogadjuk magunk közé, édes-örömet megosztjuk jogainkat, sőt arra törekszünk, hogy az okleveleseknek fenntartott jogokat teljes valóságukban élvezhessék. Ez irányban megtettük a magunkét. Magunk kérelmeztük a földmivelésügyi minisztertől, hogy a képesítő vizsgálatnál ne csak a törvény 25-ik, hanem a 27-ik § alól is adjon fölmentést, vagyis, hogy a képesített nem-okleveles gazdatisztek az okleveleseknek fenntartott czimek használatára is jogosítsa. Ennél többet csakugyan nem tehetünk és mi teljes bizalommal várjuk a földmivelésügyi miniszter kedvező határozatát.

Más kérdés, hogy szükséges-e ezen vizsga és legfőképpen hasznos-e? Szükségesnek szükséges, mert ez ama választó rosta, mely az intelligens gazdatiszti elemet a nem-intelligens-től elkülöníti. Amely egyúttal a valóban intelligens elemek részére, éppen jeles önképzésük nyomán, az okleveleseknek fenntartott jogok élvezetét biztosítja.

De hasznos-e? Hát föltétlenül az! Mert egyrészt a tanulás sohasem árt. Másrészt pedig, mert nincsen oly képzett gazdatiszt, aki a jelesebb szakirók műveiből ne tanulhatna.

E sorok írója 20 esztendő óta gazdatiszti praxis után olvasta Cserháti, Hensch és Cselkó szakműveit. És nem bánta meg. Amit az életben, a gyakorlatban tanult, azt röviden összefoglalva és mégis részletesen kifejtve találta meg e művekben. Sőt többet, mert hiszen egy kizárólag szakember sokkal többet tud, sokkal többet tapasztal a maga szakmájában, mint a gyakorlati gazda, akinek ismerete csak a maga szűkkörű tapasztalására szorítkozhatik.

Tanultam és tanulhatunk e művekből, amelyek a gazdasági ismeretek kincses házai. És tanuljunk is belőlük. És adjunk hát az Istennek, mely a képesítő vizsga révén ilyen tanulásra ugyszólván rákényszerít. Hasznát veszi annak, aki tanul, a szolgálatadó, akinek érdekében a gazdatiszt tudását érvényesíti és hasznát az egész magyar közzgazdaság, amelynek javára a fokozott tudás érvényesül. Tehát, uraim csak tanuljunk és főleg csak tanuljunk!

Földbirtokosok figyelmébe.

A Gazdatisztek Országos Egyesülete iradjában sok állást kereső gazdatiszt van előjegyezve, kiknek bizonyítványmásokalatai és egyéb okmányai is rendelkezésre állanak. Tisztelettel kérjük a gazdatisztek alkalmazni óhajtó földbirtokosokat, hogy egyesületünkhöz bizalommal fordulni sziveskedjenek, amely készségesen és teljesen díjtalanul ajánl megfelelő gazdatisztek. Az előjegyzett gazdatisztek bizonyítványmásokalatai az egyesület iradjában megtekinthetők, illetve betekintés végett az állást betölteni óhajtó földbirtokosoknak bérmentesen megküldetnek.

Ügyvezetőség.

Álláshirdetések.

E rovatban díjtalanul közöljük a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete” minden állást kereső tagjának hirdetését 2 hónapon keresztül.

Az állást keresők bizonyítványmásokalataikat tartoznak iradánkhöz beküldeni.

Az állást adó földbirtokosokat tisztelettel kérjük, hogy betöltendő állások esetén egész bizalommal sziveskedjenek iradánkhöz fordulni. Az állás-betöltésre előjegyzett gazdatisztek bizonyítványmásokalatait kívánatra bérmentve és díjtalanul küldjük meg; de ezeknek betekintés utáni visszazáraztatását kérjük. Elegendő csupán az illető hirdetés előtt álló számra hivatkozni.

E rovat díjtalanul áll rendelkezésre a betöltendő állásokat hirdetni óhajtó földbirtokosoknak is, ha egyesületünk tagjai sorába lépnek.

Betöltendő állások.

Ajánlatok a „Gazdatisztek Orsz. Egyesülete” ügyvezetőségéhez küldendők.

168. Egy nagyobb hitbizományi uradalom részére számvézési irnok keresetnek. Pályázhatnak 23—25 éves r. kath. vallású nőtlen felső gazd. tanint. esetleg kereskedelmi akadémiát végzett oly fiatal emberek, akik a magyaron kívül a német nyelvet is jól beszélik.

Állást keresők.

Főtiszt, kezelő, intézői vagy segédintéző állás betöltésére ajánlkozhatnak.

674. Keszthelyi gazdasági tanintézetet végzett, több évi gyakorlattal bíró nőtlen ág. evang. vallású fiatal ember nagyobb uradalomban segédintézői v. kisebb gazdaságban ispáni állást keres. Jelenlegi állását mielőbb változtatni óhajtja.

675. Kellő gyakorlattal bíró okleveles nőtlen, róm. kath. vallású fiatal ember segédintézői állás betöltésére ajánlkozik.

676. Debreczeni gazdasági tanintézetet végzett, kassai szeszfőző tanfolyamot végzett, róm. kat. vall. nőtlen fiatal ember, aki több évi gyakorlattal bíró, ispáni, segédintézői vagy szeszfőzői állást keres.

677. Keszthelyi gazdasági tanintézetet végzett, több évi gyakorlattal, róm. kath. vallású nőtlen fiatal ember önálló gazdatiszti állást keres.

678. Szerény igényű, róm. kath. vallású, kassai gazd. tanint. végzett fiatal ember mielőbbi belépésre segédintézői állást keres.

679. Több évi gyakorlattal bíró gazdasági tanintézetet végzett, róm. kath. vallású fiatal ember önálló kezelői állást keres.

680. Kassai tanintézetet végzett, nőtlen, róm. kath. vallású, katonaképzett-ségének eleget tett fiatal ember számvívői állást keres.

681. Földmives-iskolát végzett ág. evang. vallású fiatal ember ispáni állást keres mielőbbi belépésre.

690. Gyakorlatilag képzett nő (3 gyermek atyja), több évi gyakorlattal szőlőművelésben, spargatermelésben, nagyban francia módszer szerint jártas egyén, gazdatiszti állást keres.

691. Debreczeni gazd. tanintézetet végzett, nő, gyermektelen, ágost. ev. vallású gazdatiszt, aki a tejjgazdasághoz, szeszfőzéshez is ért, magyar és német nyelvet bírja, több évi gyakorlattal rendelkezik, mielőbbi belépésre önálló gazdatiszti állást keres.

692. Szerény igényű debreczeni tanintézetet végzett nő gazdatiszt, róm. kath. vall. intézői állást keres.

693. Magyaróvári gazd. akad. végzett magyar, német és tót nyelvet bír, róm. kath. vall. gyümölcs- és szőlőtermelésbe, valamint vaj és szeszgyártásban jártas gazdatiszt, mielőbbi belépésre állást keres.

694. Több évi gyakorlattal debreczeni gazd. tanintézetet végzett, nő, róm. kath. vall. gazdatiszti állást keres.

695. Magyaróvári akadémiát végzett, nő, róm. kath. vallású fiatal ember kasznári állást keres.

Az előbb közölt állás-keresőkön kívül iradánkhöz több, tanintézetet egyáltalán nem végzett és több földmives-iskolát végzett gazda van előjegyezve, akik nagyrésztben önálló, rendelkező tiszti állásokra pályáznak, részben irnoki és segédintézői állások betöltésére ajánlkozhatnak. Bizonyítványmásokalataikat iradánkhöz megtekinthetők, illetve kívánatra érdeklődőknek bérmentve megküldhetők.

1. Politikai napilapok, szakközönyök, szép-irodalmi és éleziapok.

A kedvezményt adó lapokra a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagjai” kedvezményes áron, az egyesületi iroda útján fizethetnek elő.

Budapest. Képes politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, Sarkantus-u. 3. Előfizetési ára egy évre 12 frt. Tagjainknak 9 forint, árengedmény 25%.

Borászati Lapok. Szerkesztő Baross Károly. Előfizetési ára egy évre 5 frt, fél év 2 frt 50 kr. Tagjainknak egész évre 4 frt, fél év 2 frt. 20%.

Egyetértés. Polit. napilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Pappnövelde-utca 8. 32-ik évfolyam. Előfizetési ára 20 frt helyett, 14 frt, árengedmény 30%.

Hazánk. Politikai és közgazdasági napilap. A Magyar Gazdaszövetség közlönye. Rendes heti melléklete a „Vasárnap és a Szövetkezés”. Az év végén minden előfizető díjtalanul megkapja az Agrár Albumot. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Szent-Király-u. 28. Előfizetési ára egy évre 28 kor., tagjainknak 20 korona.

Képes Néplap. Előfizetési ára 1/4 évre 70 kr., 1/2 évre 1 frt 20 kr. Egyesületünk tagjai iradánkhöz útján 15% kedvezményt fizethetnek elő a lapra.

Magyar Hírlap. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iradánkhöz útján 15% kedvezményt fizethetnek elő a lapra.

Magyar Gazdák Lapja. Gazdasági szaklap. Kiadóhivatal Budapest, Baross-ter 14. Előfizetési ára egy évre 8 forint, tagjainknak 4 frt. árengedmény 50%.

Pesti Napló. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, VI. Teréz-kört 23. Egész évre 14 frt helyett 12 frt, fél évre 7 frt helyett 6 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. helyett 3 frt. 14%.

Politikai Újdonságok. Előfizetési ára 1/4 évre 1 frt 25 kr. Egyesületünk tagjai iradánkhöz útján 15% kedvezményt fizethetnek elő a lapra.

Urumbátyám. Humoriztikus betilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára egész évre 8 frt, tagjainknak 6 frt. 25%.

Üstökös a legrégibb magyar élclap. Kiadóhivatal Budapest, Honvéd-utca 4. 41-ik évfolyam. Előfizetési ára egész évre 8 frt helyett 6 frt. 25%.

2. Szállodák.

A szállodák által adott árkedvezményt csakis egyesületünk tagjai vehetik igénybe, tagsági igazolványuk (tagdíj lefizetési nyugta) felmutatása mellett.

Continental szálloda. Budapest, V., Nádor-u. 22. a szobák árából 10%.

Erzsébet Királyné szálloda. Bpest, IV., Egyetem-u. 5. a szobák árából 20%.

Metropole szálloda. Budapest, VIII., Kerepesi-ut. Udvari szobák árából 10% utcai szobákról 20%.

Nádor szálloda. Budapest, IV., Várház-kört 2. a szobákról 25%.

Páris szálloda. Budapest, Váci-kört 25. a szoba árakból 10%.

Sziklay Sándor „József főherceg” szálloda. Budapest, Kerepesi-ut 79., a központi személy-pályaudvar áttellenében, a szobákról 20%.

Kedvezmények egyesületi tagok részére. Gyárosok és kereskedők.

Bächer Rudolf. Budapest, VII., Nagymező-utca 68. Ékék és egyéb talajmivelő eszközök, áreng. 10%.

Brüner Festvörök. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Lámpák, lámparészek és lámpások, 10%.

Calderoni és tsa. Bpest, Váci-utca 30. Optikai tárgyak, szemüvegek, látcsövek, hőmérők 10%.

Ditmar R. Budapest, V., Fűrdő és Nádor-utca sarok. Lámpák, lámparészek, lámpások, áreng. 5%.

Dóna Döme és Fia. Budapest, IV., Mária-Valéria-utca. Papír, írószér, nyomtatványok és följegyzési könyvek raktára, áreng. 5%.

Elsinger M. J. és fia Budapest, V., Thonet-udvar. Vizmentes szövetek, pony-

vák, zsákok, kenderfömlök, esőköpönyeg és gazdasági sátorok, árengedmény 5%.

Frend A. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Nyergek, lószerszámok, bórondók és utitáskák, lópokróczok, istálló- és tisztító szerek, 5%.

Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-társ. Budapest, Andrassy-u. 14. gazd. gépek, tizedes és százados mérlegek 10%.

Feldmann és Kádár. Budapest, VI., Teréz-kört 34. Műszaki és gazdasági kellékek, szerszámok, fűrészek és reszelők. Orosz és amerikai henger- és gépjelölajok, oliva gépjelölaj, 15%.

Fuchs G. Budapest, VII., Károly-kört 1. Gazdasági gépek, tizedes és százados mérlegek, árengedmény 5%.

Geitner és Rausch. Budapest, Andrassy-ut 8. Műszaki, gazdasági és szerző-üzlet. Háztartási és sportcikkek. Malomkőgyár. A gazdatiszt urak bevásárlásnál a legmagasabb engedményben részesülnek. Kívánatra külön árajánlattal készségesen szolgálunk.

Groag Lipót fia. Budapest, VI., Váci-kört 43. Úri és női fehérenemű, férfi ingek, gallérok, kizelők, zsebkendők; fűzők és kötött árak, stb. áreng. 6%.

Glass és Társa. Budapest, IV., Múzeum-kört 5. Úri fehérenemű, vízhatlan esőköpönyeg, Jaeger-árak, árengedmény 5%.

Hatschek Emil. Budapest, Andrassy-ut 13. Látványok és norinbergi díszművek, árengedmény 10%.

Huzella M. Budapest, Váci-utca 1. Vadászfény- és vadászkelekek (töltények kivételével) 5%.

Kánitz C. és Fia. Budapest, Dorottya-utca 10. Papír- és írószerek, nyomtatványok, amerikai írógépek, árengedmény 10%.

Kontar Alajos. Budapest, IV., Lipót-utca 10. Üveg és porcellán készletek és használati edények; képezetek és tábla-üveg raktár, áreng. 10%.

Kirner József. Budapest, IV., Szervita-ter 2. Vadászfény- és vadászkelekek, forgópisztolyok stb.-ből (töltények és egyéb löszerek kivételével) 10%.

Kühne Ede Moson. Budapest, VI., Váci-kört 57/a. Kizárólag hazai gyártású gazdasági gépek és eszközök gyári árából, 10%.

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-ter 1. Váson, fehérenemű, szőnyeg és pokrócz árak 5%.

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Váson, fehérenemű, női és úri divatcikkek, szövött-árak, árengedmény 5%.

Kalmár Zs. és Társa Budapest, VI., Váci-kört 61. Különböző terménytisztító gépek gyári raktára, árjegyzéki árakból egyesületünk tagjai részére 10%-ot engedélyez.

Országos gépész- és művezető-egyesület és nyugdíjintézet szakavatott gépészeket minden időben felvesz és elhelyez. Közlönye: „Magyar Gépípar” évi előfizetési ára 8 korona, Budapest, Kőztelek.

Az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület tulajdona.

Kertész Jenő. Budapest, Kerepesi-ut 8. Díszmű-árak és úri divatárak, 10%.

Lászlóczy Gyula. Budapest, IV., Egyetem-u. 7. Férői és női ruha-árak, 5%.

Lakos Nándor. Friedländer József mezőgazdasági gép- és szélmotor- és szivattyúgyár magyarországi vezérképviselete és főraktára Budapest, Külső-Kerepesi-ut 1. sz. Árengedmény 15—17%.

Leitersdorfer D. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 6. Kész férfi és női ruha-árak, ruha szövetek, árengedmény 5%.

Melnár és Moser. Budapest, Koronaherczeg-u. 9. Illatszerek, szappanok, háztartási és gazdasági cikkek, gyógyárak, vegyszerek, kőtiszterek, árengedmény 10%.

Magyar fény- és lámpagyár r.-t. Budapest, V., Gizellator 1, VI., Teréz-kört 1, VIII. Üllői-ut 2. Pozsony, Lőrincz-kapu-u. 1. és Kolozsvár, Hid-u. 20. sz. Lámpák, lámparészek, lámpások árengedmény 10%.

Melichár Ferenc. Budapest, Nagymező-utca 68. Vetőgépek, áreng. 10%.

Neoschil Alajos. Budapest, IV., Váci-utca 27. Költőszerek és sebészeti cikkek, sérvkötők, gummikülönbözések, 10%.

Nagel Adolf Budapest, V., Arany János-utca 12. sz. Vizmentes szövetek, kazal, vasuti lokomobil, cséplő-szekerény és kocsi-ponyvák, továbbá behordási rosta- és repceponyvák, zsákok új és használt állapotban. 6% engedmény.

Rigler József Ede. Pápi-nyomtatás részv. társ. Budapest, Erzsébet-ter 19. Írószerek, írószaki berendezések, gazdasági nyomtatványok és könyvek, 10%.

Radwaner I. L. mag. kereskedő, J. C. Schmidt erfurti magtermelő, német cs. és kir. udv. szállító, egyedüli magyarországi főraktárai, Budapest, V., Nádor-u. 8., egyesületünk tagjainak a világhírű erfurti magvak árjegyzéki árakból 5%-ot engedélyeznek.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Múzeum-kört 37. Úri fehérenemű, ingek, kizelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenciek-tere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-kört 26. Szőnyegek, függönyök, terítők, ágyneműk, vasutórok, pokróczok és lakáshoz tartozó cikkek, áreng. 10%.

Seifert József es. és kir. fegyverszállító cég Pozsony, Halászkapu-utca 4. Vadászfény- és egyéb vadászati cikkek, árengedmény 5%.

Szücs Zsigmond. Budapest, VI., Nagymező-utca 68. Széna-gyűjtők, trierok, rosták, tengeri morzsolók, szeceksavagók, daráló járgányok, borsajtók és vizkimerlegek s egyéb gazdasági eszközök, áreng. 12%.

G

ME

Egész

Az Ország

Az Országos Ma

Azon tisz még hátralékba kat mielőbb be

Ta

Az 1904. é 19-ig beküldötték Ferencz, Hegedűs, Héthy Lajos, Laeh Simon Miksa, Szur Lajos, Veisz Guszt 5 koronát I. schenbauer Gyula János, Zsupányi G. Hátalékot fi 50, Misley Pál 20 1905-re 10 Laehne Hugo, ifj. (Ada) és 5 koronát

Eg

Egyesületü Sándor m. kir. alatt választmán Mádny Izidor Christelyi Béla László, Kodolányi Mátlasszkovszki T. Henrik és Jese előadó.

Távollétüké Deiminger Imre, tagok.

Elnök az ü hitelesítésre G Antal választmán

Ügyvezető e kezettek névsora tagok sorába f

ifj. Pap Ákos a István okl. gt., F

Kilépését be év végével, miut eleget tettek, a fognak.

A mult hó szerint az egyesü 52 fillér, a kiadás A maradvány 11,6

A választmán 200 K. segélyt é neveltetési pótléko

Ezután elnök internátus ügyebe munkálatokról s a beszerzése tárgyát

Ügyvezető ez szervezeti szabályz

Nem